

אמר תירץ רבינא:

הכא במאי עסקינן במשנתנו: בשקדם לפני ליל שבת הבאה ופילק את הלחם מהשולחן שלא יתקדש ליפסל בלינה, וסידרו שוב למחר.

רב אשי אמר תירץ:

אפילו תימא שמשנתנו עוסקת בשלא קדם ופילק בליל שבת, ומכל מקום לא תיקשי: ליקדוש בליל שבת וליפסל:

כיון דסידרו שלא כמצותו שהרי סידרו קודם לזמנו, נעשה כמי שסידרו הקוף ואינו מתקדש בזה ליפסל.⁽²⁾

שזמנו הוא כל השבת הבאה.

וראה רבינו גרשום במשנה — וכפי שדקדק מדבריו במקדש דוד סימן כב — דמבואר מדבריו, שצריך כל לחם להיות מסודר על השולחן שבעה ימים מעת לעת, ואם נסדר בשבע בשבת זו, אי אפשר להורידו מן השולחן עד לאותה שעה.

2. א. כתב רש"י: נעשה כמי שסידרו הקוף, ואין שולחן מקדשו אפילו בזמנו, אבל קומץ כמצותו חשיבא ליה, דלילה אין מחוסר זמן. וכתב בקרן אורה: ולפי זה הא דתנן "יניחנה לשבת הבאה", צריך לסלקו ולהניחו; [וכן הוא מפורש ברש"י יומא כט ב ד"ה נעשה].

ולשון רש"י במשנה הוא: "שאיין השולחן מקדשו עד השבת", ולכאורה לשון זה אינו שייך אלא לרבינא, אבל למר זוטרא אפילו בשבת לא יתקדש.

ב. יש להסתפק בהבנת טעמו של מר זוטרא: אם הוא טעם חדש שאינו מקדש אלא "כמצותו", והיינו דלרבינא הטעם במשנתנו הוא משום שכלי שרת אין מקדשין אלא בזמנו, ואילו לרב אשי אינו מטעם זה, אלא שאין השולחן מקדש אלא כש"סידרו" עליו, וכל שלא היה הסידור כמצותו נמצא שהוא כמי שסידרו הקוף ואינו "סידרו" ואינו מקדש; [והוא הדין שאין כלי שרת מקדש את הקומץ אלא דוקא כשהיה שם "מתן כלי", וכל שאינו בזמנו אין זה מתן כלי, ולכן אם לא שלילה אינו מחוסר זמן, גם

הקומץ לא היה מתקדש, כמבואר ברש"י].

או שאין זה טעם חדש, והטעם הוא משום שכלי שרת אין מקדשין שלא בזמנו, אלא שלשיטתו אין הדין תלוי במה שלא הגיע הזמן בשעה שאנו באים לקדש, אלא במה שלא הגיע הזמן בשעה שניתן הלחם עליו.

ג. בזבחים פז א איתא: בעא מיניה רבא מרבח: לינה מועלת בראשו של מזבח או אינה מועלת בראשו של מזבח ... לשולחן מדמינן לה, דתנן "אפילו הן על השולחן ימים רבים אין בכך כלום", [או דילמא לקרקע מדמינן]; ופירש רש"י: שאין לחם הפנים נפסל עליו, אם לן בו לאחר זמנו.

הרי מבואר בטעם מה ששינוי שאין הלחם נפסל בלינה כשכבר עמד על השולחן קודם לשבת, משום שדין הוא בשולחן שלחם הפנים המסודר עליו אינו נפסל, וכעין מה שרוצה הגמרא ללמוד מזה שאין לינה מועלת בראשו של מזבח, וזה שלא כמבואר בכל סוגייתנו וברש"י, שהחסרון הוא משום שלא הגיע זמנו; וכבר עמדו התוספות שם ולעיל צ א על זה, וראה מה שכתבו בזה.

והנה כבר נתבאר בהערות על המשנה, שהגירסא שלפנינו ברש"י — שלא כגירסת השיטה מקובצת והרע"ב — ברישא של המשנה כשסידר את הלחם בשבת ואת הבזיכין לאחר השבת, שהלחם פסול:

אין יכול להשהותן אלא עד שבת ראשונה; דמיפסל בלינה, הואיל ולן הלחם בלא בזיכין;